

Case Study Bredbånd

Forfatter Franziska Kruse
Institution Landesamt für Landwirtschaft, Umwelt und ländliche Räume Schleswig-Holstein

Hvorfor er etableringen af bredbåndsnet vigtigt for landdistrikterne i Schleswig-Holstein og Danmark?

En investering i fremtiden

En velfungerende bredbåndsinfrastruktur er grundlaget for en bæredygtig udvikling. Teknologien og digitaliseringen i samfundet udvikler sig i dag i et sådant tempo, at infrastrukturen, der skal muliggøre, at de nye muligheder udnyttes, har svært ved at følge med. Det betyder, at muligheder går tabt eller ikke udnyttes effektivt.

At øge attraktiviteten

En hurtig bredbåndsforbindelse gør en ejendom mere attraktiv, hvilket kan være med til at øge værdien af denne. For mange er en "god internetforbindelse" i dag et krav, når de skal vælge bopæl eller leje en ferielejlighed. En velfungerende bredbåndsforbindelse spiller derfor også en rolle i udviklingen af turismen i landdistrikterne. En hurtig internetforbindelse kan ikke blot være med til at øge attraktiviteten af en enkelt ejendom, men også af en hel kommune. Små og mellemstore virksomheder oplever stigende konkurrence, og en hurtig og pålidelig internetforbindelse kan være med til at sikre, at de forbliver konkurrencedygtige. En god internetforbindelse er derfor et krav, når virksomheder skal placere sig geografisk – og kan på sigt være med til at sikre at antallet af arbejdspladser i en kommune bevares eller endda forøges. Et attraktivt arbejdsmarked modvirker endvidere, at unge forlader landdistrikterne.

At arbejde digitalt

Muligheden for at have en hjemmearbejdsplads, dvs. kunne logge på arbejdscomputeren hjemmefra, øger landdistrikternes attraktivitet. En hurtig internetforbindelse kan være med til at gøre livet på landet til et reelt alternativ til livet i de ofte dyre og tæt befolkede byer.

Innovative digitale løsninger

Innovative og digitale løsninger har en stigende indflydelse på forskellige områder af det daglige og offentlige liv, og disse løsninger har potentialet til at forbedre borgernes livskvalitet. Eksempler på digitale løsninger, der har formået at gøre dette, er digitaliseringsløsninger på uddannelsesområdet (e-learning) og digitaliseringsløsninger af administrative opgaver (e-government). Andre eksempler herpå er nyudviklinger indenfor mobilitet (autonom kørsel), underholdning (streaming-tjenester, medietek, online-tv), kommunikation (online-konferencer, videotelefon) og information (cloud-tjenester). Telemedicin vil også spille en større rolle i landdistrikterne i takt med at adgangen til medicinsk behandling på landet indskrænkes. Disse typer applikationer og udviklinger vil kræve højere transmissionshastigheder og hurtigere internetforbindelser.

Hvordan er situationen i

Schleswig-Holstein?

Fibernet i hele Schleswig-Holstein **inden 2025**

Øget markedssvigt i landdistrikterne (dvs. når private udbydere ikke vil påtage sig en opgave, da de anser opgaven for urentabel)

Udbygningen af fibernet er ikke økonomisk bæredygtig for udbydere

Offentlig midler bliver stillet til rådighed ved markedssvigt

Udbygningen af fibernet bliver for det meste gennemført ved at kommuner indgår samarbejdsaftaler herom (kommunesammenslutninger)

Borgerne skal overbevises af aktørerne for at støtte udvidelsen af det fiberoptiske netværk

Breitbandkompetenzzentrum Schleswig-Holstein (BKZSH) støtter, rådgiver og formidler imellem involverede aktører

At overbevise borgere, der opfatter deres nuværende internetforbindelse som værende "god nok" i forhold til deres nuværende behov, at det er vigtigt at udbygge bredbåndsnettet

At få kontakt med borgere, som har få eller ingen erfaringer med eller viden om internettet

Danmark?

100 MBit/s forbindelse i hele landet **inden 2020**

Udbredte teknologier som fx. kobbernet har begrænsede transmissionshastigheder

For at nå målet burde man fokusere mere på fibernet

Øget markedssvigt i landdistrikter

Kun begrænsede offentlig midler bliver stillet til rådighed

Borgere skal organisere og mobilisere sig selv for at igangsætte og drive udbygningen

Kommunerne støtter, rådgiver og formidler

At etablere nye stillinger, der understøtter/ driver udviklingen, som fx. bredbånds-managers

At støtte borgerne i landdistrikterne ved udbygningen af bredbånd på trods af de begrænsede finansielle midler

At få kontakt med borgere, som har få eller ingen erfaringer med og viden om internettet

Særlige udfordringer

Hvorfor er situationerne så forskellige?

Centralisme i Danmark og føderalisme i Tyskland

I Danmark er bredbånd mere udbredt end i Tyskland. Det skyldes, at Danmark har et centralistisk system, imens man i Tyskland har et føderalistisk system. Det betyder, at staten i Danmark kan træffe afgørelser, som gælder for og bliver gennemført på samme måde i alle områder af Danmark. I Tyskland kan der være forskellige love fra delstat til delstat og hos lokale myndigheder.

Forskellige grader af digitalisering

I Danmark findes der velfungerende digitale løsninger til mange områder af det daglige og offentlige liv. Eksempler herpå er mobilbetaling, digitaliseringen af administrative opgaver og digitale løsninger indenfor uddannelsesområdet. I Danmark er udfordringen ikke at overbevise befolkningen om nødvendigheden af hurtigere bredbånd, men snarere at følge efterspørgslen efter hurtigt internet. Dette gør sig ikke gældende i Tyskland, hvor udviklingen ikke er nået så langt endnu.

Antal af kommuner

I Schleswig-Holstein er der 1.106 kommuner. I Danmark er der 98 kommuner. Det er op til de enkelte kommuner individuelt at afgøre, hvorvidt de støtter udbygningen af bredbånd, hvilket gør det vanskeligere at opnå en dækkende forsyning. Det er grunden til, at kommuner går sammen i kommunesammenslutninger for at forenkle planlægningen og organisationen.

Kulturforskelle

I Tyskland er man mere skeptisk overfor statslige digitale løsninger. Dette skyldes dels en bekymring for manglende databeskyttelse og sikkerhed og dels en generelt lavere tiltro til statens evne til at tilbyde digitale løsninger.

Hvad kan vi lære af hinanden?

Brugen af geodata kan gøre udbygningen af bredbånd mere effektiv

Geodata om udbygningen af bredbånd kan bidrage til at informere involverede aktører mere effektivt. I Guldborgsund Kommune bruger man for eksempel et kortsystem som viser, hvor der fra borgernes side er behov for og efterspørgsel efter bredbånd. Ved hjælp af denne løsning kan der formidles effektivt imellem udbydere og borgere - og der er større chancer for, at markedet, dvs. private udbydere, overtager bredbåndsudbygningen i disse områder.

Det betyder sig at investere i support

I begge lande har vi i høj grad brug for, at bestemte aktører selv tager initiativ, ofte på frivillig basis. Det er afgørende at støtte og rådgive disse aktører om spørgsmål vedrørende udbygningen af bredbånd og at formidle imellem de forskellige aktører. Det er derfor vigtigt for udbygningen af bredbånd i begge lande, at der bliver investeret i jobs, som varetager denne type opgaver.

Offentlige tjenesteydelser som vellykket kommunikationsstrategi

Skeptiske borgere kan nemmere overbevises om udbygningen af bredbånd, når de forstår, at en god forbindelse bidrager til at undgå fratrækning. På længere sigt er der større chancer at vigtige kommunale strukturer, som fx. folkeskoler, børnehaver eller lægekonsultationer, bliver opretholdt også for dem. Argumentet henvender sig ikke kun til borgere, men også til politikere. Hurtigt bredbånd kommer til at være en grundlæggende infrastruktur i fremtiden, ligesom vand, strøm og gas. For at skaffe en landsdækkende bredbåndsforstyring med fibernet skal vi derfor modvirke det markedssvigt, som vi ofte oplever i landdistrikterne.

Fællesskabsfølelse som vellykket kommunikationsstrategi

Borgerne i landdistrikterne identificerer sig ofte i høj grad med kommunen. Ved at appellere til fællesskabsfølelsen hjælper man borgerne med at forstå, at udbygningen af bredbånd medfører en værditilvækst for hele kommunen. På den måde bliver det nemmere at overbevise skeptiske borgere, og etableringen af bredbånd bliver dermed mere sandsynlig. Fællesskabsfølelsen og identifikationen med det sted, hvor man bor, bidrager til, at borgerne mobiliserer sig i fællesskab for at opnå udbygningen af bredbånd.

Gratis kurser

Gratis kurser kan være en metode til at nå ud til borgere, som har en begrænset viden om internettet. Kurserne må gerne tilbydes direkte i kommunerne og omhandle emner, som gør hverdagen nemmere for borgerne.

Hvor ligger potentialet for fremtidig udveksling og samarbejde?

I interviews med forskellige bredbånds-aktører har de følgende punkter vist sig at være relevante for den fremtidige udveksling:

Udveksling imellem Danmark og Schleswig-Holstein om etableringen af digitale løsninger for offentlige formål og administrative opgaver. Hvilke faktorer har sikret, at disse løsninger blev succesrige i Danmark? Hvordan ser sikre, brugervenlige og omkostningsfrie løsninger ud?

Udveksling om internettets risici og muligheder og et ansvarlig brug

Udveksling om spørgsmålet, i hvor høj grad staten bør træde til med fx. støtte midler, når der er tale om et markedssvigt

Udveksling om spørgsmålet, hvordan man udvikler digital kompetence